

ΣΟΥΡΗΣ

Λέγει αὐτὸς ὁ ποιητὴς, ἀποκρινόμενος εἰς φοιτᾶζοντα δι-
θύραρχον τοῦ κ. Παράσχου περὶ τῶν νεωτέρων Ἀθηνῶν.

Ἡ ἐξαιρετικὴ αὐτῆ ἐπιτυχία ἐν ἐποχῇ, καθ' ἣν ἡ
ποίησις ἀποβάλλει ὁσημέραι τὸν ἀρχικὸν αὐτῆς προσωρι-
σμὸν, καθισταμένη ἰδιότροπος ἐρημίτις, ἀπεκδυομένη τῆς
εὐνοίας τοῦ πλήθους, καὶ φθεγγομένη γλῶσσαν καταλη-
πτὴν εἰς τὰς ἀριστοκρατικὰς διανοίας μόνον, ἡ τοιαύτη
ἐπιτυχία ἐν χώρῃ, καθ' ἣν οἱ γράφοντες στίχους ὀλίγον
ἀκούονται καὶ ἐλάχιστα ἀμείβονται, εἶνε περίεργος ἀλλὰ
καὶ εὐεξήγητος. Οὐδεὶς ποιητὴς ἐφρόντισε νὰ γελοιογρα-
φήσῃ σαφέστερον, εὐκρινέστερον καὶ εἰλικρινέστερον τὸν
χαρακτήρα καὶ τὰς τάσεις τῆς περὶ αὐτὴν κοινωνίας, ὡς
ὁ Σουρῆς· οὐδεὶς ἐφρόντισε νὰ μὴ ἀρθῆ οὐδὲ κατὰ κερδίαν
ὑπεράνω τοῦ κοινοῦ καταληπτοῦ· οὐδεὶς, ὡς αὐτός, ἐμερί-
μνησε περὶ τῆς λύσεως τοῦ δυσχερεστάτου προβλήματος
τίνι τρόπῳ σατυρίζων νὰ καθίσταται ἐπαφρόδιτος. Κατέ-
στησε τοὺς ρυθμοὺς ἐλαφροτάτους, κηλοῦντας τὰ ὦτα
ὡς ἤχοι ἀνεμμένου τινὸς ἀσματίου γαλλικῆς ὀφειμβαχιά-
δος, ὥστε ἡ ἀνάγνωσις τῶν στίχων νὰ τελεῖται ἀκοπωτά-
τη καὶ ἡδυτάτη, ἢ δ' ἐξ αὐτῶν ἐντύπωσις νὰ μὴ περισπᾶ-
ται ὑπὸ σοφῶν περιπλοκῶν ἢ περιτέχνων προσωδϊκῶν κα-
νόνων. Διὰ τοῦτο ἀνηλεῶς διέγραψε τὴν συνίζησιν, καὶ
περὶ τὴν χρῆσιν καὶ ποικιλίαν τῶν μέτρων ἐφάνη ἐγκρα-
τέστατος. Ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦτο, παρὰ τὴν καταπληκτι-
κὴν εὐροϊαν αὐτῶν καὶ τὴν ἀμειώτον μελωδίαν καὶ τὴν
ἔλλειψιν πάσης χασμωδίας καὶ ἐκλύσεως, οἱ στίχοι τοῦ ἀ-
ποβκίνουσι ἐνίοτε μονότονοι καὶ ἀκαμπτοί.

Μετ' ἐχειρίσθη γλῶσσαν, ἣτις δανειζομένη τοὺς τύπους καὶ
τὰς λέξεις ἀδιαφόρως καὶ κατὰ τὴν ἀνάγκην ἐκ τε τῆς κα-
θαρευούσης καὶ τῆς δημώδους, εἶνε, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν,
ἢ κατ' ἐξοχὴν ὀμιλημένη καὶ ἐννοουμένη γλῶσσα παρὰ
τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἐφρόντισε νὰ θεραπεύσῃ ἐν τῇ ποι-
ήσει αὐτοῦ καὶ τῶν πολλῶν τὰ παχέα ὀρμέμφυτα καὶ τῶν
ὀλίγων τὰς λεπτὰς ἀξιώσεις καὶ νὰ καταστῇ ὁ λατρευτὸς
ποιητὴς τῆς ἀριστοκρατικωτέρας αἰθούσης καὶ τοῦ δημο-
κρατικωτέρου καπηλείου. «Ἡ σατυρικὴ ποίησις, λέγει ξέ-
νος τις κριτικὸς, εἶνε τὸ οὐσιωδῶς ρητορικὸν εἶδος ἐν τῇ
ποιήσει, παρουσιαζομένη συνήθως ὑπὸ μορφῆν λόγου, δημη-
γορίας, κατηγορητηρίου ἐναντίον τοῦ δαίμονος ἢ δαίμονος ἀν-
τιπάλου. Διὰ τοῦτο τὸ ἐν λόγῳ εἶδος ἀπέδωκεν ἐξόχως
καρπὸς παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις, τῶν ὁποίων ἡ ἀγωγή ἦτο
κατ' ἐξοχὴν δικανικὴ, προσωρισμένη διὰ τὰ δικαστήρια
καὶ τὸν Φόρον.» Ἀλλ' ὁ Σουρῆς εἶνε τῶν σατυρικῶν ὁ ἐ-
λάχιστος, ἂν μὴ οὐδ' ὄλως, ρητορικὸς. Οὐδεὶς ἀπόπειρα,
οὐδ' ἴχνος ἐν τοῖς στίχοις τοῦ διδασκαλίας. Χλευάζων, δια-
σύρων, ἀρετὰς ὁμοῦ καὶ ἐλαττώματα ὁ ποιητὴς οὐδέποτε
ἀποχωρίζει ἑαυτὸν τῶν χλευαζομένων καὶ διασυρομένων,
ὡσεὶ ἀπὸ εὐαγγελικοῦ τινος βήματος τονίζων κατηγορη-
τήριον· ἀλλὰ πάντοτε παρίσταται καὶ ἀπὸ τῆς ἑδρας τοῦ
κατηγορουμένου ἐξομολογούμενος ἐν θαυμαστῇ ἀφελείᾳ τὸ
ἔγκλημα ἑαυτοῦ καὶ τῶν συνενόχων τοῦ ἀνεκτίμητον στοι-
χεῖον συμπαιδείας. Εἶνε πολλάκις πικρὰ ἢ σάτυρα τοῦ Σουρῆ,
ἀλλ' ἔχει τὴν πικρίαν οὐχὶ τῆς χολῆς, ἀλλὰ τὴν εὐάρεστον
πικρίαν ἀρωματώδους καφέ τῆς Μόκκας, ἐξ ἐκείνου τὸν ὁ-
ποῖον τόσον ἀγαπᾷ νὰ πίνῃ ὁ ποιητὴς. Πάντα ταῦτα πῶς
θέλετε νὰ μὴ συντείνωσιν εἰς τὴν δημοτικότητα αὐτοῦ;

Ἄλλ' ὑπὲρ πάντα φρονοῦμεν ὅτι τὸ μυστήριον τῆς παρὰ
τῷ κοινῷ ἐπιτυχίας αὐτοῦ ἐξαρτᾶται πρῶτον ἐκ τῆς ἀλη-
θείας τῶν ποιητικῶν αὐτοῦ παραστάσεων καὶ δεύτερον ἐκ
τῆς εἰλικρινείας μεθ' ἧς τὰς παραστάσεις ταύτας ἐκδη-
λοῖ. Ὁ Σουρῆς δὲν εἶνε ἀπλοῦς ἀντιγραφεὺς τῶν εἰκό-

ρος
τό
ρος
μ-
δ-
Εἰς τ-
θηκο
τακτο
κατὰ
πρὸς τ

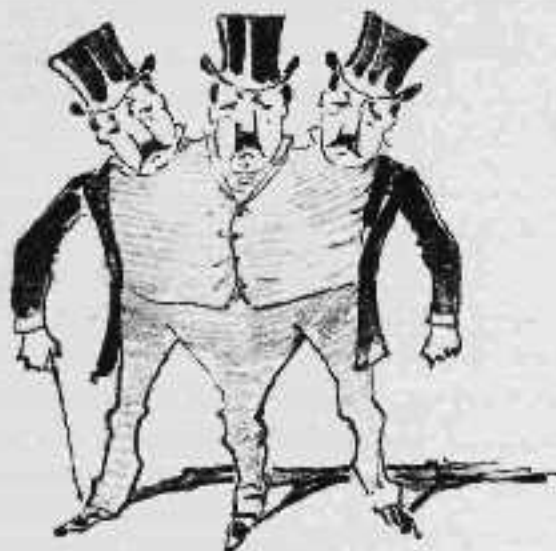
Καθ
βλήθη
πόταξ
ης συν
ν ἐνδ
ορισθ
ξσαν
λήμα
ετὰ

Περὶ
Κα
ταρατ
λιστ
τὴν
ἀμέσ
λυφεν
πῶς -

Τὸ Οὐδεὶς ἐκ τῶν ποιητῶν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, ὅσοι
κατὰ τῆς συστάσεως αὐτῆς εἰς βασιλείον, ἀπεπειράθησαν
καὶ τῆς ἀρωγῆς τῆς Μούσης νὰ ἐκδηλώσωσι τὰ ἴδια ἐαυ-
ραδῶν καὶ τῆς πατρίδος τῶν ἡθῶν καὶ αἰσθημάτων, ἐγνώσθη
καγγέλι ἀνεγνώσθη ὡς ὁ ποιητὴς τοῦ *Δὸν Ζουὰν* καὶ τοῦ
ἐνδρωμῆου, οὐτινος τὸ ἔργον τετράτομον μέχρι τοῦδε ὑπόκει-
ται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ κοινοῦ, καὶ οἱ στίχοι ἐξακολουθοῦ-
ν, ἀνὰ πᾶν Σάββατον ἐκρέοντες δροσεροί, διαυγεῖς καὶ
κρυσταλλίνοι, ὡς ἀπὸ κρυφίας τινὸς ποιητικῆς πηγῆς, τῆς
ἐλθούσης τὸ βεῖθρον ἀνεκάλυψεν ἐν τινι τῶν δειράδων τοῦ
λαρνασσοῦ καὶ μόνος κατέχει τὸ μυστήριον. Εἰδικώτερον
εἶ, οὐδεὶς ἐκ τῶν ποιητῶν ὅσοι ζῶσι καὶ ψάλλουσιν ἐν
Ἀθήναις, οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀξιούντων ὅτι τὰς ἐμπνεύσεις
δέχονται κατ' εὐθείαν ἀπὸ τοῦ ἀττικοῦ οὐρανοῦ, ἢ ὅτι
καταπέμπουσι τοὺς στίχους τῶν ἐπὶ τοῦ ἀθηναϊκοῦ κοινοῦ
ἀπὸ τοῦ ὕψους τῶν Παρθενῶνων, οὐδεὶς ἐκ τῶν ὄνειροπό-
ν ἢ αἰθεροβαμόνων ποιητῶν τῆς αὐστηρᾶς ἀρμονίας,
καὶ ἀπηχούντων τὰ πάθη τῶν ἐρώτων ἢ τὰ κλέη τῶν πο-
λων, ἠγαπήθη, ἐζητήθη, ἐφημίσθη καὶ ἐθεραπεύθη ὡς
ὁ Σουρῆς, οὐτινος ἡ ἀπτερος Μοῦσα οὐ μόνον οὐδέποτε
νῆλθεν εἰς ἄλλας σφαῖρας, ἀλλὰ καὶ οὐδέποτε ἐξῆλθε
τῶν σεπτῶν ὁρέων τῆς ἑλληνικῆς πρωτευούσης.

Ἄς ἔλθῃ νὰ τοῦ ποῦ ἐγὼ ποῖα εἶνε ἡ Ἀθήνα,
ὁ Ἀχιλλεὺς τὴν ἔψαλε θαρρῶ εἰς ἄλλη σφαῖρα,
καὶ ἐγὼ δὲν τὸ ἐκούνησα στιγμὴ ἀπὸ δῶ πέρα.

μεί

Όνομα και πράγμα

Ο Πρόεδρος
του Κοιτύτου
διὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Φωπιοῦ

Φασουλῆς καὶ Περικλέτος
ὁ καθένας Φάντας σάτος

Τὸ φανταστικὸν σημεῖον εἰς ὃ εὕρισκται
ἡ ὑπόθεσις τοῦ νομισματικοῦ μουσείου

Ὁ Ἀπομείνας καλλικάντζαρος ὁ καταπιέζων
τὸ πιστήριον τῆς Ἀκροπόλεως.

νων, τὰς ὁποίας τῷ παρέσχε ἡ ἑλληνικὴ κοινωνία· ἀνῆ-
το ἀπλῶς ἀντιγραφεὺς, δὲν θὰ ἦτο ποιητὴς· κατὰ συνέ-
πειαν δὲν θὰ ἠδύνατο κατ' οὐδένα λόγον νὰ μεταδώσῃ εἰς
ἡμᾶς οὕτω ζωηρὰς ἐντυπώσεις ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν
στίχων του. "Ὅσον δὴποτε πιστῶς καὶ φυσικῶς καὶ ἂν
ἀποδίδῃ τὰ πράγματα, ἀποδίδει ταῦτα, ἂν οὐχὶ ἐξιδι-
αικευμένα, — ἡ λέξις ἠδύνατο νὰ ἐξεγείρῃ φειδότητα,
προκειμένου περὶ τοῦ ποιητοῦ τοῦ Ρωμηοῦ. — ἀλλὰ φέ-
ροντα τὴν ἀναγκαιοῦντα βαθμὴν τῆς περὶ τούτους λόγους ἐ-
ξοχῆς καὶ ἀκρότητος, ἀνευ τοῦ ὁποίου τὸ ἔργον δὲν δύ-
ναται νὰ ἐνομασθῇ καλλιτεχνικόν. «Αἱ δ' ὑπερβολαί, καθ'
ἅπερ ἐπὶ τῷ μετρίῳ, λέγει ὁ παλαιὸς ἐκεῖνος καὶ κριτι-
κώτατος Λογγίνος, οὕτω καὶ ἐπὶ τῷ ἔλαττον· ἐπειδὴ κοι-
νὸν ἀμφὸν ἢ ἐπίτασις, καὶ πῶς ὁ διασυρμὸς ταπεινότη-
τός ἐστιν αὐξήσις.» Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἡ ποιήσις τοῦ
Σουρῆ παραμένει ἐξόχως ἀληθὴς· ποιήσις ἐμπνεομένη ἐκ
τῆς πραγματικότητος, ἀδιαφοροῦσα, καταφρονοῦσα, ἂν
θέλετε, τὰς ἠρωϊκὰς ἀναμνήσεις τοῦ παρελθόντος, τρε-
φομένη ἐκ τῆς καθ' ἡμέραν ἀνασκοπήσεως τῶν προσώπων
καὶ τῶν πραγμάτων, μὴ ἀπομονομένη εἰς ρεμβασμούς
καὶ μελέτας, συγχεομένη πρὸς τὸν ὄχλον, ταπεινομένη,
ἀνασκαλεύουσα ἐν τῇ κυρίᾳ, ἀληθὴς σατυρικὴ ποιήσις
ὡς ἐνεφανίσθη ἐν παντὶ χρόνῳ καὶ τόπῳ. "Ὅταν ἐν ἀρχῇ
τὴν πηγὴν ἐξ ἧς ἀναβλύζουσιν οἱ στίχοι τοῦ Σουρῆ ἀνε-
βιδάσκαμεν ἐπὶ μυστηριώδους κλιτύος τοῦ Παρνασσοῦ, εἴ-
χομεν ὑπ' ὄψει τὴν ἀστεϊρευτὸν εὐροϊκὸν τῶν ρυθμῶν αὐ-
τῶν, τὸ περιβλήμα τῆς ποιήσεως ταύτης, τῆς ὁποίας ἡ
ὕλη δέον νὰ ζητηθῇ πολὺ χαμηλότερον, ἐν ταῖς ἀγυιαῖς
καὶ ταῖς αἰθούσαις, ἐν ταῖς καφενείοις καὶ ταῖς ἀγοραῖς
τῶν Ἀθηνῶν, ἐν τῇ συγχρόνῳ πολιτικῇ καὶ κοινωνικῇ ἱ-
στορίᾳ τῆς πρωτευούσης καὶ μετ' αὐτῆς τῆς Ἑλλάδος
ὅλης. Καὶ οἱ νεώτεροι Ἕλληνας, ὡς τὸ εἴπωμεν εὐσυνειδή-
τως, ἀναγνωρίζονται πολὺ εὐχερέστερον καὶ καθαρώτε-
ρον, μεθ' ὅλον τὸν φόρτον τοῦ γελοίου, ἐν ταῖς στίχοις
τοῦ Σουρῆ ἢ ὅσον ἀναγνωρίζονται ἐν ταῖς ποιήμασι τῶν
ἑθνικῶν ἡμῶν ποιητῶν ἢ ἄλλου τινὸς οἰουδήποτε ἐκ τῶν
περιπαθῶν καὶ αἰθερίων. "Ὅθεν εὐμοιροῦντα καὶ τῆς σχε-
τικῆς, ἐκ τῶν πραγμάτων, ἀληθείας, καὶ τῆς ἀπολύτου ἀ-
ληθείας, τῆς ἐνυπαρχούσης ἐν τῇ φύσει τῆς ποιήσεως, τὰ
ποιήματα τοῦ Σουρῆ δὲν ἠδύνατο ἢ κατ' ἀναγκασίαν συνέ-
πειαν νὰ τύχῃσι τοιαύτης ἐξαιρετικῆς δημοτικότητος. Ἀφ'
ἐτέρου ἡ εἰλικρίνεια τοῦ ποιητοῦ παρέχει εἰς αὐτὸν τὴν ἰ-
σχὺν ὅπως τηρῇ ἀμείωτον τὴν ἐμπνευσιν τοῦ ἐξωτερικεύειν
εἰς στίχους πᾶν ὅ,τι ἔχει ἐν τῇ καρδίᾳ καὶ τῇ διανοίᾳ, ἐκ-
φράζων τὰ πάντα, ἀγνὰ καὶ ἀψυμιθίωτα, ὅπως τὰ σκέπτε-
ται καὶ τὰ αἰσθάνεται, λέγων τὴν σκᾶφην σκᾶφην καὶ τὰ
σῦκα σῦκα, ἀδιαφορῶν ἂν ἐν τῇ ρύμῃ τοῦ λόγου αὐτοῦ
πλήξη, προσβάλλῃ, ἢ γελωτοποιήσῃ ὅσα, δικαίως ἢ ἀδικῶς,
ἐπεκράτησε νὰ θεωρῶνται ὡς ἱερὰ καὶ ἀπαραβίαστα. Μᾶς
ἐνετυπώθη ἡ ἐννοια φράσεως ἣν ἀνέγνωμεν πρὸ καιροῦ ἐν με-
λέτῃ περὶ τοῦ ἀγγλοῦ ποιητοῦ Τέννισον. «Ἐκεῖνος ἐστὶ
ὁ ἀληθὴς ποιητὴς, ὅστις θὰ μᾶς εἴπῃ τί ἔχει πράγματι ἐν
τῇ καρδίᾳ του.» Ὁ γράφων ὠνειροπόλει, καὶ οὐχὶ ἀλό-
γως, τοιοῦτον ποιητὴν, ὡς τὸν Μεσσιᾶν τῆς νεωτέρας ποι-
ήσεως. Θὰ ἐτολμῶμεν ἐπιδεικνύοντες τὸν ἡμέτερον Σου-
ρῆν, νὰ εἴπωμεν εἰς ἐκεῖνον ὅτι ἐπέστη τὸ πλήρωμα τοῦ
χρόνου.

Καὶ οἱ μᾶλλον ἀληθεῖς καὶ οἱ μᾶλλον ἀγνοῖ τῶν μου-
σοπόλων, ἐμφανιζόμενοι πρὸ τοῦ κοινοῦ, καὶ ὅταν δὲν ὑ-
ποκρίνωνται, τηροῦσι πάντοτε εἶδος τι πύλας, κατὰ τὸ
μᾶλλον ἢ ἦττον αἰσθητῆς ἀποβλέπουσι πολὺ εἰς τὸ ἀποτέ-
λεσμα, ἐξείρουσι τὰ φωτεινὰ σημεῖα τοῦ ἔργου, κυττάζου

πῶς νὰ κάμουν φημίραν περιστερῶν, ἢ ὁσίων· οὐδὲ σκια
τοιαύτης προσπαθείας καταφάνεται ἐν τῷ ἡμετέρῳ ποι-
ητῇ, ὅστις παρουσιάζεται ἐκάστοτε πρὸ τοῦ δημοσίου ὡς
πρὸ παλαιοῦ φίλου καὶ ἐπὶ μακρὸν συνοίκου, φωνῶν πρὸς
αὐτὸ κατὰ διαφόρους τρόπους καὶ μορφασμούς. «Μὲ γνω-
ρίζεις καὶ σὲ γνωρίζω!» Ἀνωτέρω ὁμιλοῦντες περὶ αὐτοῦ
μετεχειρίσθημεν ἐπανειλημμένως τὴν λέξιν ἐφρότισι. Κυ-
ρίως εἶπεῖν, ὁ ποιητὴς δὲν φροντίζει περὶ οὐδενός, κατὰ το-
σοῦτον μόνον μεριμνῶν περὶ τῶν προσώπων καὶ τῶν πραγ-
μάτων τοῦ κόσμου τούτου, καθ' ὅσον τῷ παρέχουσι θέμα
πρὸς στιχοποιεῖν. Ἡ στιχοποιία δ' αὕτη τελείται παρ'
αὐτῷ σχεδὸν ἀσυνειδήτως· ἡ ἰδέα ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου του
ἀναπηδᾷ πάνοπλος, — ἔμμετρος δηλονότι, — ἀληθὴς Ἀ-
θηνᾶ ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διός. Ἀληθὴς σατυρικὸς ποι-
ητὴς, ἀνήκει εἰς ἐαυτὸν καὶ μόνον, καὶ δυσκόλως δύναται
νὰ καταταχθῇ εἰς σχολήν. Δὲν ἐκφέρει ὀργὴν καὶ λύσσαν,
ὡς ὁ Ἀρχίλοχος· δὲν εἶνε κίνδυνος νὰ ἐπαναληθῇ ἐξ αἰ-
τίας του τὸ πάθημα τῶν θυγατέρων τοῦ Λυκάμβου. Τὸν
στίχον τοῦ Ἰουβενάλη :

Si natura negat, facit indignatio versum

δὲν δύναται νὰ ἐπαναλάβῃ ἡ ἀγανάκτησις οὐδέποτε θὰ
καταστήσῃ αὐτὸν ποιητὴν, διότι εἶνε τὸ ἐλάχιστον κατέ-
χον αὐτὸν αἴσθημα. Βλέπει καὶ ἀντιλαμβάνεται τῶν πάν-
των ὑπὸ τὴν ταπεινὴν ἢ ἀπαισίαν ὄψιν των, ἐξευτελίζει
τὰ πάντα, ἐνῶ συγχρόνως τηρεῖ περὶ τῶν πάντων φιλο-
σόφου ἀδιαφορίαν. Μόνον περὶ τῶν στίχων του μεριμνᾷ,
ἂν καὶ περὶ αὐτῶν ἐπιτηδεύεται ἀδιαφορίαν· ἡ μόνη του
ἐπιτήδευσις. Μόνον σκοπὸν ἀναγνωρίζει τὸ νὰ γράφῃ στί-
χους ἀνευ σκοποῦ, εἰ μὴ τοῦ ἀμέμπτου τῆς κατασκευῆς
αὐτῶν. Εἶνε στιχομηχανή. Εἶνε τὸ ἀσυνειδήτον κλειδο-
κύμβαλον, μὲ τὸ ὁποῖον ὁ Θεόφιλος Γωτιεὶ ὁμοιάζει τοὺς
ποιητάς.

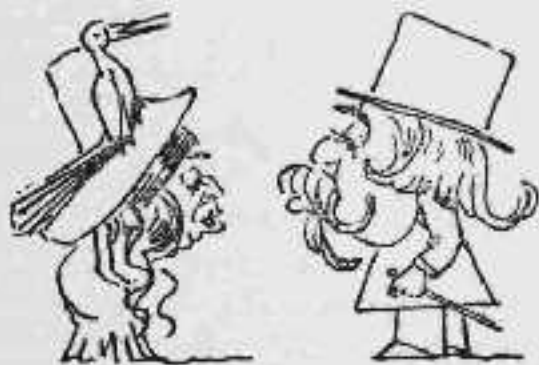
Ἡ εἰλικρίνεια δὲ τοῦ ποιητοῦ ἐκδηλοῦται φυσικώτατα
ἐν αὐτῷ τῷ ἀνθρώπῳ. Μὴ γράφοντες ἢ ἀπλοῦν χαρακτη-
ρισμὸν τῆς ποιήσεως τοῦ Σουρῆ, ἀπέχομεν νὰ φέρωμεν
τὸν λόγον ἰδιαιτέρως καὶ περὶ τοῦ ἀνθρώπου· ἄλλως ὅ,τι
ἐνδιαφέρει ἡμᾶς εἶνε ὁ ποιητὴς, ἐν ᾧ ἀφ' ἐτέρου ἐξό-
χως ἐκδηλοῦται ὁ ἀνθρωπος. Διὰ ταῦτα καὶ τὰ ἐλαττώ-
ματα ἔτι καὶ αἱ ἀδυναμίαι τῆς ποιήσεως αὐτοῦ, ἐνῶ παρ-
έχουσι σκιερὰ τινὰ μέρη ἐπὶ τῆς διαυγεστάτης μορφῆς
τῆς ἑλληνοπρεποῦς αὐτοῦ Μούσης, συντελοῦσι ζωηρότε-
ρον πρὸς διευκρίνισιν τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ποιητοῦ. π. χ.
Ἐὰν, συνδεόμενοι διὰ γνωριμίας μετὰ τοῦ Σουρῆ, παρατη-
ρήσητε εἰς αὐτόν, καθ' ἣν ὥραν συμβαδίσετε, ὅτι αἱ ἐν
τέλει τοῦ τετάρτου τόμου προσηρημέναι κωμωδίαι του
εἶνε ὑπὸ δραματικὴν ἔποψιν ὅ,τι ἀσθενέστερον παρήγαγέ
ποτε, θὰ σᾶς ἀποκριθῇ ὅτι συχαίνεται φοβερὰ τὸ δράμα,
καὶ θὰ σᾶς ἐκφράσῃ τὴν ἀηδίαν του δι' ὅλας αὐτάς τὰς
ἀηδίας, τὰς πλοκάς καὶ δέσεις καὶ λύσεις τῆς ἀριστοτε-
λείου ποιητικῆς. Ἐὰν ὑποβάλλητε εἰς αὐτόν τὴν γνώμην
σας περὶ τοῦ *Don Juan*, ὡς περὶ ἔργου γεγραμμένου δι'
ὠραίων στίχων, ἀλλὰ καὶ ἐξεζητημένης καὶ περισσῆς ἀκο-
λασίας, θὰ σᾶς εἴπῃ ὡς ἂν ἦτο θιασώτης τοῦ «*l'art pour
l'art*» ὅτι ὁ σκοπὸς αὐτοῦ ἦτο νὰ γράφῃ μόνον «ὠραίους
στίχους» μὲ ἄλλους λόγους ὅ,τι ὁ σκοπὸς ἀγιάζει τὰ μέ-
σα. Καὶ ἂν δὲν ἀποσιωπήσητε εἰς αὐτόν, ὅτι οἱ στίχοι
του, ἐμπνεόμενοι ὑπὲρ τὸ δέον καὶ μόνον ἐκ τοῦ παρόν-
τος, περιφρονοῦντες τὸ παρελθόν, καὶ λησμονοῦντες τὸ
μέλλον, εἶνε λίαν ἀμφίβολον ἂν θὰ δύνανται νὰ κατανοη-
θῶσι καὶ τιμηθῶσι προσηκόντως ὑπὸ τῶν ἐπελευσομένων,

ὁ Σουρῆς θὰ ἐπαναλάβῃ τοὺς στίχους του, εἰς ἀπάντησιν:

Τὴν ὑστεροφημίαν
 Ἵστὸ διάβολο τὴν στέλλω
 Κι' οὐδὲ τιμὴν καμμίαν
 Ἵσαν ποιητὴς δὲν θέλω.

Ἄλλ' ἡμεῖς πολὺ διάφορον γνώμην ἔχοντες, ἐτιμήσα-
 μεν καὶ τιμῶμεν, ὡς οὐδένα, τὸν ποιητὴν τοῦ *Δὸν Ζουάν*,
 τοῦ *Κόσμου*, τοῦ *Ἄν ἤμην βασιλεὺς*, τοῦ *Ἄϊ Βασιλῆ*,
 τοῦ *Κυρίου Κωσταμπορνᾶ*, καὶ λοιπῶν, ὧν οὐκ ἔστιν ἀ-
 ριθμός, καὶ μεριμνῶμεν φιλοστοργότερον αὐτοῦ περὶ τῆς ἀ-
 θανασίας του.

Κ. Παλαμᾶς.

- Μόνον ὁ Τωτόμης ἐπιμένει νὰ λατομῇ παρὰ τὴν Ἀκρόπολιν.
- Ὅχι νὰ λατομῇ, ἀλλὰ νὰ λατοτομῇ.
- Τότε πρέπει νὰ τὸν λατοτομήσουν.

Ἰ ΤΟΥΣ ΓΑΜΟΥΣ
 ΤΟΥ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ

Ἐκείτην ποῦ ἔτραγούδησες μὲ τὰ ποιήματά σου
 τὴν πῆρες, τὴν παντρεύτηκες, τὴν ἔχεις πειὰ κοντά σου.
 Τὸ Ἄστυ μοῦ παρήγγειλε στίχους γιὰ σὲ γὰ ψάλλω,
 γὰ σ' εὐχηθῶ κάθε χαρά, κάθε καλὸ μεγάλο
 μᾶγῶ ποῦ ξέρω τί θὰ πῆ ἀγάπη ἀληθινή,
 ποῦ ξέρω πόσο σ' ἀγαπᾷ ἡ νεῖα ἡ μελαγχροινὴ
 δὲν ἔχω πειὸ καλλίτερο γὰ σ' εὐχηθῶ ἀκόμα,
 γι' αὐτὸ μὲ ζήλεια σὲ θωρῶ καὶ σὲ φιλῶ στὸ στόμα.

Guedes

Ο ΤΥΠΟΣ ΜΑΣ

Ἐκ τῆς Θεσσαλιώτιδος Καρδίτσας:
 «Δικαίως λοιπὸν ἐκστρατεύσας ὁ Βίσμαρκ κατὰ τῆς
 Γαλλίας περιεφόρει τὰ ἐκ τοῦ πληθυσμοῦ πλοῦτου καὶ
 ἐπιστημονικῆς δεξιότητος τῶν Γάλλων προβαλλόμενα ἐ-
 πιχειρήματα ἐπὶ τῷ ὅτι δῆθεν διατρέχει τὸν ἔσχατον κίν-
 υνον ἡ Γερμανία, ἀποκρινόμενος ὑπερηφάνως ὅτι, ἐνόσω
 λαὸς φιλοσοφεῖ δὲν φοβῆται, καθύσον, οἷος ὁ λαὸς τοι-

αὐτα καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ παρορῶν πάντα κίνδυνον, χά-
 ριν τῆς τιμῆς τῆς Πατρίδος.»

Ἐκ τῆς αὐτῆς:

Μικροῦ δεῖν νὰ πυρποληθῶσι πρὸ ἡμερῶν τὰ γραφεῖα
 τῆς νομαρχίας Τρικκάλων, ἐὰν μὴ ἐγκαίρως τὸ κακὸν προ-
 ελαμβάνετο, χάρις εἰς τὸ δραστήριον τοῦ νομαρχοῦντος κ.
 Βλάση. Τὸ πῦρ μετεδόθη ἐκ τοῦ ὄντακίου τοῦ γραφεῖου
 τοῦ κ. νομάρχου ὑπερ ὑπέβησε τὸ κάτωθεν πᾶνωμα.»

Ἐκ τῆς αὐτῆς:

«Χωρικός τις κυνηγὸς ἔχων ὑπὲρ τὴν ὄκην πυρίτιδα ἐν
 τῇ οἰκίᾳ του, εἶχεν αὐτήν, ὡς εἴθισται πρὸς τοῖς χωρι-
 κοῖς, ἐντὸς κολοκύνθας, ἦν περ, ἀντὶ νὰ ἀναρτήσῃ αὐτήν
 που τῆς οἰκίας του, ἐνθα νὰ μὴ δύναται πᾶς τις, καὶ ἰ-
 δίως μικροὶ παῖδες νὰ φθάνωσιν, εἶχε τοποθετήσῃ τὴν κολο-
 κύνθα πλήρη πυρίτιδα εἰς τινὰ γωνίαν τῆς οἰκίας του,
 καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἀγρὰν.»

Ἐκ τῆς Ἀληθείας Τήνου:

Ἐγράφομεν δὲ τοῦτο, διότι εἶχομεν ὑπ' ὄψιν τὴν πα-
 λήμπαϊδα ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβεῖαν, ἣτις κατέ-
 στησε τοὺς Ἕλληνας χειρῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ παραγναθῖδ.
 φέροντος *Λέχου*, ὅστις κατεγέλκ τῆς ἑλληνικῆς ἀξι-
 οπρεΐας, ὅτε ἔβλεπε τὸ ἱερόν τοῦ Ἕλληνοσ ἔμβλημα
 καταβιβάζόμενον ἀπὸ τῆς θύρας τοῦ ἑλληνικοῦ ταχυ-
 μείου πρὸ εὐτελοῦς βεβήλου ζαπτιέ, χωρὶς νὰ φανῇ
 σικὰ ἑλληνικῆς ἐκεῖ πρεσβεῖας, καταπεπονημένη ἰσως ἀ-
 μεγάλην ἀκηδίαν ἢ ἀπὸ τινὰ χορόν!!! διότι
 ὑπὸ τὴν σικίαν τῆς εὐκλεοῦς ταύτης ἑλληνικῆς ἐν Κων-
 σταντινουπόλει πρεσβεῖας ὁ Ἕλληνας εἶδεν αὐτὸν τὸν μόνον
 μετὰ τῶν ἄλλων φυλῶν περιφρονούμενον ἀνοικτίστως
 καὶ βκναύσως, τὸν μὲν λειτουργὸν τῆς θρησκείας αὐτοῦ
 ὡς τὸν κοινότερον κκοῦργον ἐν καίς φυλακαῖς συρόμενον,
 τὸν δ' ἐπικηγεματικὴν βίβ φόρον ἐπιτηδευμάτων ἀποτί-
 οντα, βλέπων, διὰ τοῦ ἀύθαιρετωτέρου τρόπου ἦτοι τῆ
 βίβ ἀρπαγῆς τοῦ ἐμπορεύματος του... ἐνῶ πᾶσαι αἱ ἄλλαι
 ἐθνικότητες, οὐδὲ αὐτοῦ τοῦ Βουλγάρου ἐξαιρουμένου, εἶ-
 ναι ἀπῆλλαγμέναι τοιοῦτων ὕβρεων καὶ παντοῦ φό-
 ρου... ὡς ἀντιπροσωπευόμεναι ὑπ' ἀνθρώπων οὐ μόνον
 τὴν διπλωματικὴν γλῶσσαν ἐκμαθόντων ἀλλὰ καὶ τὴν ἐ-
 θνικὴν ἀξιοπρέπειαν συναισθανομένων, οὐδὲ δύναται τις
 νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ὁ σεβασμὸς τῶν ὀθωμανῶν πρὸς τοὺς ξέ-
 νους εἶναι ἀνάλογος τῶν τηλεβόλων, ἅτινα αὐτοὶ διαθέ-
 τουσι, διότι πολλοὶ πρὸ τοῦ νῦν πρεσβευτοῦ ἡμῶν ἄνδρες
 ἐξοχοὶ κατῶρθον πολλῶ πλείονα, ὅτε εἶχομεν τὰ ἐξ
 κείνα κλασικὰ τηλεβόλα ἢ νῦν ὅτε μάλιστα καὶ ὁ πε-
 φημος Τρικούπης διέπει.»

BIBLIA

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΟΥ ΔΙΣΕΚΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1888.
 θ. Μ. Μαγκάκης, ἐκδότης. Ἔτος πρῶτον. Ἐκ τοῦ βασιλικοῦ τυπογρα-
 φείου Νικολάου Γ'. Ἰγγλέση, 1887.— Τοιοῦτος ὁ τίτλος τοῦ ἡμερολογίου
 τοῦτου ἐπὶ τοῦ δευτέρου ἐξωφύλλου, ἐπὶ δὲ τοῦ ἐσωτερικοῦ ἀναγινώσκωμεν
 δύο ὀνόματα πόλεων: Κωνσταντινουπόλις, Ἀθῆναι. Ἄλλ' ἡ ἐπιτάλο-
 ρος εἶναι ἡ καθ' ἑαυτὸ πατρίς τοῦ Βυζαντινοῦ ἡμερολογίου. Ἡ ὕλη εἶνε
 ποικίλη, ἀφελίμος, τερπνὴ. Ὑπάρχουσι καὶ τινὰ ἀρθρα πολλοῦ λόγου ἀξία,
 διδοντα ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τὸ ἡμερολόγιον τοῦτο. Εἶνε δὲ εἰς σχῆμα
 θον, ἐκ σελίδων 404, ἐπὶ κελυῖ χάρτου ἐκτετυπωμένον. Πρὸς τοῦτοισ
 περιέχει πολλὰς εἰκόνας καὶ... τὸ συνιστᾷ ἰδιαιτέρας τὸ Ἄστυ.